

UVODNIK

Na Teologiji u Rijeci održan je 4. ožujka 2021. međunarodni znanstveni simpozij pod nazivom *Spasitelj, spasenje i posljednja vremena*. Riječ je o tradicionalnom proljetnom simpoziju naše Teologije u Rijeci. Ove godine simpozij je organizirala Katedra Svetoga pisma Staroga zavjeta KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, Područni studij - Teologija u Rijeci, uz suradnju Katedre za dogmatsku teologiju i Katedre Svetoga pisma Novoga zavjeta. No predavači koji su na simpoziju imali izlaganja, osim biblijskih i dogmatskih aspekata spomenute teme, ponudili su i patrološki pogled na nju te ju obradili s pozicija moralne i pastoralne teologije.

Tema simpozija ugrađuje se u ovo vrijeme u kojem su ljudi suočeni s egzistencijalnim pitanjima, od pandemije preko ekonomske nesigurnosti do potresa. Ovim simpozijem željelo se prikazati kršćanski pogled na čovjekovo spasenje u okolnostima različitih opasnosti, ali i biblijski i općekršćanski pogled na posljednja vremena u razdoblju koje je pogodno za različita apokaliptična tumačenja stvarnosti u kojoj živimo.

Stoga smo u predavanjima najprije čuli kako na spasenje gledaju novoza-vjetni pisci, najprije Luka, koji se i u svom evanđelju i u Djelima apostolskim susreće s pitanjem načina i mogućnosti spasenja kako za pripadnike Izabranog naroda tako i za pogane, a onda i Pavao koji u Prvoj poslanici Korinćanima progovara o uskrsnuću tijela, što je svakako važno za kršćansku antropologiju, ali i za pogled na spasenje cjelovitog ljudskog bića. Pavao, konačno, u Poslanici Filipljanima govori o Gospodinu koji je blizu, misleći na njegov drugi dolazak. Čuli smo potom nešto i o židovskom pogledu na pitanje spasenja i posljednjih vremena, osobito kroz prizmu kasne židovske literature i njezino tumačenje psalama.

U prijepodnevnom dijelu programa dobili smo uvid i u početke razvoja patrističke teologije čija je transcendentalna i spasenjska komponenta odigrala možda i odlučujuću ulogu u uspjehu kršćanskoga navještaja u prvim stoljećima.

U poslijepodnevnom dijelu programa iz pozicija dogmatske teologije čuli smo kako je na spasenje u svom teološko-antropološkom promišljanju gledao sv. Irenej Lionski. Nakon toga vidjeli smo kako su elementi arhaične soteriologije nastavili živjeti u kasnijim dogmatskim izričajima, osobito u smislu ideje proegzistencije, to jest ideje prema kojoj je Isus rođen da bi spasio.

S dogmatskih pozicija vidjeli smo i kako, u teološkoj misli Josepha Ratzingera, bratstvo postaje spasenjskom stvarnošću jer spasenjem u Kristu čovjek postaje sin u Sinu i brat u Bratu. Konačno, dogmatski skup izlaganja zaključio je pogled na suvremeno vrijeme i one apokaliptične izričaje koji su danas u optjecaju, sve do teorija zavjere.

S pozicija moralne teologije čuli smo kako se u životu Edith Stein, ili sv. Benedikte od Križa, može iščitati odluka o prikazanju vlastitoga života za spasenje svijeta. Završno izlaganje simpozija bavilo se prepoznavanjem problematičnih aspekata aktualizacije spasenja i ostalih stvarnosti u današnjem pastoralu te ukazivanjem na moguće putove usvajanja ispravnih i cjelovitih oblika shvaćanja i življenja tih stvarnosti.

U radu simpozija, osim znanstvenika s KBF-a u Zagrebu s Teologijom u Rijeci, sudjelovali su i znanstvenici iz Ljubljane, Sarajeva, Jeruzalema i Rio de Janeira, koji su se uključili putem interneta, a izlaganja su bila na hrvatskom, talijanskom i slovenskom jeziku. Dio radova s ovog međunarodnog znanstvenog simpozija uključen je i u ovaj broj *Riječkog teološkog časopisa*.

Darko Tepert